

DELFTSCH STUDENTEN-WEEKBLAD.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

ABONNÉS-VERGADERING
op MAANDAG a. s.
des namiddags ten 8 uur,
in het Lokaal
OUDE DELFT 2.

Rectificatie.

In het vorig nummer is tot ons leedwezen een fout gemaakt in den naam van den Heer v. Braam Houckgeest. Niet de heer A. C. doch J. v. Br. H. is bij Senaatsbesluit geschorst voor 10 dagen.

Tentoonstelling van Schilderijen van
Werkende leden van Pulchri-Studio
op de Prinsengracht in Den Haag.

Wat is schilderen? „O, dat is zoo 'n plaatjesmakerij!” zegt de een, die er absoluut niets voor voelt, en alleen naar schilderijen kijkt om het onderwerp. Zulke menschen moesten in 't geheel er niet naar kijken en zich liever bezighouden met: „Le Panorama” enz.

Een 2de zegt: „Ja ik hou wel van schilderijen. Je kunt soms zoo gauw zien, wat het voorstelt, zoo duidelijk, hè, net 'n photographie,” en hij is verrukt over de een of andere chromo-lithographie.

Deze beiden zijn nog erg onschuldig voor de kunst, maar nu komt de gevaarlijke 3de soort, die zeggen: „kijk, 'n schilderij is eerst goed, als het zoo en zoo geschilderd is, breed opgevat, zie je, zoo met 'n enkele lik wat uitgedrukt; dat doet je plezierig aan; daar zit wat in!” Anderen redeneeren juist andersom, en schilderen alle impressionisten voor „crouten”.

En dezen zijn juist zoo gevaarlijk, omdat ze zich artist voelen, omdat ze met verheffing van stem hunne theoriën verkondigen; omdat ze eenvoudigen overbluffen en velen meeslepen.

Kunst is geen „isme”, wel de manier om ze te vertolken Zola drukt het in zijn: „Mes Haines” zoo prachtig uit: „L'art, c'est la nature, vue à Travers un temperament”. Dat is het; en zoo juist staat er ook in hetzelfde boek: „Ce que je cherche dans un tableau, ce n'est pas un tableau, mais c'est une âme!”

Waar blijven nu alle Hollanders, met hun idee, dat 'n schilderij 'n plaatje is, geschikt om aan den wand te hangen?

Een schilderij is 'n stuk ziel, versta je, 'n sonnet, 'n comédie, 'n tragedie; het heeft de bedwelming van muziek, die je meesleept, die je doet huiveren van mooiheid; die je toovert in 'n wereld van sublime onstoffelijkheid!

En als je dan geheel opgaat in het aanschouwen, dan voel je de ziel van een kunstenaar; dan zit hij naast je op de roode sofa en spreekt intiem met je, gevend zijn fisie, zijn karakter, zijn voelen”, der dingen; uit elk hoekje, elk plekje leer je hem beter kennen; je voelt steeds duidelijker het groote, sterke idee, dat hij in de realiteit gezien en nu weergegeven heeft. En dat idee kan zijn fijn en teer, als boomen van verre in lichte nacht, of zwaar en massief, als 'n mulle zandweg in de hei.

En uit 'n schilderij spreekt zoo 'n mooie passie voor natuurschoon; zoo 'n genieten van eigenaardige lijnen of fraaie kleuren; zoo 'n ernstig willen om vooral toch het idee uit te drukken, door veel weg te laten, wat kan verzwakken, kan afleiden. En dan zeggen velen:

„Wat 'n leelijk, onnatuurlijk ding!” Omdat ze niet begrijpen, te dom zijn, en dus niets voelen van al dat mooie, dat hun zoo openhartig getoond wordt. Dat is altijd iets pijnlijks en ik kan me levendig voorstellen, dat schilders als Thijs Maris liever hun stukken weggeven aan begrippers als duur verkoopen aan parvenus enz.

Een tentoonstelling is iets intiems, en velen ontwijken die intimiteit door ongevoeligheid. En om dat zooveel mogelijk tegen te gaan, en om ook niet- of half-belangstellenden zooveel als mij mogelijk is te laten genieten van 'n schilderij, daarom wil ik wat schrijven over tentoonstellingen.

Alles wat ik bovengezegd heb geldt alleen van 'n goed doek, en niet van allerlei plaatjes, die helaas maar al te vaak de smaak van menigeen verprolen, verburgeren. En jammer is het ook, dat ik met deze tentoonstelling moet beginnen, omdat hier de goede dingen zeer dun gezaaid zijn.

Het beste m. i., ten minste in deze omgeving zeer „her- vorragend,” is de Blommers: Zomer: 'n mooi-fijn geschilderde zee, zeer licht, met zonglans: kinderen in 't water aan 't baden met zonnetje op de ruggen.

't Is geen zware, brandende zon, wiens prachtig effect zoo goed was uitgedrukt door 'n belg, wiens naam me ont- schoten is, 'n pointilleur, en dat op de jongste kunstkring expositie hing; 'n verduiveld sterk ding; maar deze zon is juist veel fijner, 'n avondzon; en het licht trilt en schui- felt over 't water, heel transparant, met warme flikkerin- getjes. 't Is 'n heel-mooi ding, goed buiten, fijn gevoeld en met knappe techniek uitgevoerd.

Verder zijn er 2 mooie maangezichten: één van Jansen en één van Van Soest. Jansen heeft 'n oud-schip met 'n stadsgezicht, er zit iets moois mysterieus in, zoo goed is het stille weergegeven van zoo'n schets in maneschijn. De lucht is leuk strak met scherp belijnde wolken er in, alles in 'n transparant maanlicht. Het stuk doet echter te zwart; dit komt waarschijnlijk van de gouden lijst, veel beter zou, m. i. een zwarte lijst geweest zijn, waardoor het blauwe van maanlicht beter uitkomt.

Hetzelfde kan gezegd worden van Van Soest's Leliën in maneschijn. Hier is de nacht nog fijner gevoeld, typischer, leuk gezien zoo, die blanke bloemen in zoo'n geheimzini- ghe achtertuin, rechts 'n huis, al de boomen goed be- studeerd weergegeven, met heel veel toewijding. Jammer dat de lijst veel bederft. Maar als men de lijst weg ziet door het stuk af te sluiten met de hand, wordt het heel mooi.

Een heel fijn geschilderd, knap dingetje is er van Haaxman: Een stoornis. 't Is geen hooge kunst, maar 't heeft er ook de pretentie niet van. 't Is ook wel wat burgerlijk, zoowel motief als opvatting, maar 't is in elk geval knap geschilderd en 't doet goed te midden van de vele prullen.

Le Comte heeft 'n groot doek: Bij laag getij. Het ding is frisch, helder; ik schrok toen ik 't voor 't eerst zag; maar bij nader inzien voldoet het toch niet; 't is onwaar, want hij geeft de dingen sterke zonschaduw en 't doek heeft heelemaal geen zonstemming maar wel 'n frissche dag-idee. 't Is veel te zwak voor zon.

Een eigenaardig ding is van Ritsema: avond, 'n groote wei bij avond, waarop 'n vrouw met koe tegen de strakke staal-grijze lucht. Er zit charme in dat eenvoudige, dat eerst leeg lijkt. Het stuk is niet krachtig, maar er zit iets leuk-geziens individueels in. Ik ben zeer benieuwd meer werk van hem te zien,

„In den moestuin” van Pieters. De roode koolen zijn goed, kleurrijk, levend. Echt flink geborsteld, zoo prettig droog. Wel goed. 't Figuurtje minder, slecht geteekend en de achtergrond conventioneel, lam en flauw.

Iets dergelijks is: „Stuurman aan wal gebracht” van Willy Sluiter. Een moppig ding en doet leuk aan. Toch is het eigenlijk groote verlakkerij, want het water is korrelig, niet nat, vooral het schuim is laf, verder is de teekening miserable, bijv. 't paard lijkt naar niks. En toch blijft er iets leuks, prettigs in, wat, om een tegenstelling te noemen, in 't geheel niet zit in het ding van Doeleman: „voorjaar”, dat op en top 'n gekleurde photo en zoo dood als 'n pier is.

Maar laat ik liever bij de beteren blijven. Ten Kate met een fijn gevoeld klein dingetje: „Huisgenooten”. Het ding is uit die lamme conventionele doos, daar gaat niets van af, maar deze onderscheidt zich gelukkig van z'n allemaal sprekend gelijkende broertjes door 'n zekere fijnheid, 'n werkelijk wel aardige weergeving van 't buiten-zijn. Precies zoo is de Elchanon Verveer: Hun gezelligst plekje, alleen de Ten Kate is iets beter.

Twee antipoden in opvatting zijn Van de Marel's: gebed voor Vader en Koning's: „op de heide”. 't Eerste fijntjes gelikt, zoo om 'n mooi glad schilderij te krijgen met poeslieve handjes, 'n lief kleurtje op de wang. Flauw geschilderd zou je er van kunnen zeggen. 't Is te mooi, onwaar.

Koning daar en tegen isforsch, stevig, flink gesmeerd brutaal weg. Zijn schilderij is 'n goede aanzet, frisch en prettig en heel goed buiten.

Iets dergelijks is: Een heldere dag aan het Holl. strand van Munthe, goed, leuk gezien, prettig. Maar meer ook niet; en dus vrij oppervlakkig.

Heel goed is de Willy Martens: „In het boudoir.” Ik werd prettig aangedaan, toen ik dat ding na een groote reeks van crouten zag; fijn, intiem, met 'n mooie matheid, die ligt in de houding van de vrouw, de kleur van 't interieur; iets fijn wekelijks in de zachte gelaatskleur, zonder kracht of passie. Een mooi ding, heel aangenaam van toon en zeker een van de beste Lapidoth met 'n streng ding „een grijze dag”, flink geteekend en heel diep bestudeerd, maar 'n beetje flauw.

Mesdag met „uitzeilen der pinken”, misschien komt het, omdat hij te veel exposeert, ik weet het niet, maar ik ben kalm voorbij z'n stuk gelopen. 't Is 'n frisch ding, maar toch niet juist een van zijn beste stukken.

Taco Mesdag heeft een flink korrelig geschilderd ding: „Landschap bij Zeegse”. Arntzenius met 'n schets: „op straat” al eerder gezien, wel zeer nattig weer, maar erg gezellig-burgerlijk opgevat, zoo 'n ding om direct te verkopen.

Zoo zou ik steeds kunnen afdalen, totdat ik eindelijk stik van mufheid en lamme burgerlijkheid, aangekomen in het rijk van Boudewijnse, Candel, Dekker, Pruijs van der Hoeven; . . . o God, ik ga nog lager, bij Huijgens, wiens „maanlicht op de Maas” me doet gieren van de lol omdat hij zoo'n Duitsch ding met parlemoeren maneschijn er op voor 'n „Schilderij” en dus zich zelf voor artiest houdt. Ik zal maar denken dat hij 'n grappemaker is en menschen voor den gek wil houden, evenals z'n collega's Last Nakken, Smissaert, van Thol, enz.

Kom, laten we gaan hossen en zingen daar onder in

dien kelder, laten we die knoeiers opnemen en meesleuren naar boven, naar 't daglicht naar de natuur en ze zullen inzien dat als onwaardigen in de schildersbent, ze beter doen koekebakker te worden.

Ha, muziek! Weg met die kieserigekeuters. Opgedonderd: Hoor het brullen en galmen der klanken als breede golvingen van passie. Hoerah! Hoor je dan niks, voel je dan niks? Is het niet, alsof in de kamer, alsof overal leven is, vol beweeg, vol trilling van leven! Muziek! In zware kloppingen bonst m'n hart. Hoerah! Ik voel nu het bestaan der dingen zoo mooi in deze wereld van klanken en toonen en alles lacht en jubelt, of weent en treurt; in alles is karakter leven. Hoerah!

Maar de peuteraars zullen blijven in hun muf hol en peuteren, peuteren . . .

JEAN.

Open Brief aan de redactie.

Mijne heeren!

Het stellen van vraag 2 alleen geeft me reden om het nieuwe blad niet te steunen, indien het zich tenminste niet losscheurt van de tegenwoordige decadentie der mooie en groote bedoelingen van de dertig eerste menschen, die 't initiatief genomen hebben. Zal Netscher, van wien het gronddenkbeeld is uitgegaan, zijne bedoelingen herkennen, als hij hoort van de motieven, waarop het rondzenden dezer circulaire berust; als hij hierin leest eene vraag 2, die zich verder verlaagt in vraag 3; als hij leest, dat het doel is een weekblad op te richten met een meer *geschiktere inrichting* dan „Minerva” en „Vox”? Mijne heeren hoe komt het, dat gij de mooie geest, waardoor tot het oprichten van het nieuwe blad besloten is, niet hebt kunnen bewaren; dat gij die heilige uiting niet hebt kunnen beschermen tegen beduimeling van andere individuen; hoe komt het dat gij den schoonen weg, die voor u lag, verlaten hebt voor een middenweg, die lag tusschen dezen en dien van degenen, die ver, zéér ver van u moesten staan; hoe komt het dat gij de heilige gevoelens van anderen (en ik geloof dat die ook eens de uwe waren) hebt vertrapt om te transigeren, om abonné's te werven, o God, wat een afdwaling! Weet ge, dat ge op weg zijt de herinnering aan eene schoone gebeurtenis (als het eerste initiatief tot de oprichting van dit blad was) uit te wischen in de reeds zoo schoone historie der Delftsche democratie, als gij hetgene, dat u dierbaar moest zijn, verraadt en overlevert aan de macht van toekomstige abonné's, een lezend publiek, dat de noodzakelijkheid der oprichting niet zoo intens gevoeld heeft als gij, en dat er ook niet veel meer voor zal gaan voelen bij het lezen dezer circulaire, als het daarin een vraag ziet staan als deze: „Is de tijd rijp van het instellen van (afzonderlijke) studentenbladen,” moeten wij terug naar den oertijd, den tijd van afzondering en dom Chauvinisme, die de heele studenten-maatschappij nieert voor een onderdeel daarvan, evenals zij die de vaderlandsliefde stellen boven die der menschheid?

O, mijne heeren, zeg dat het niet waar is, al wat ik hier in verbittering tegen u heb neergeschreven. Zeg dat ik mij heb vergist, dat gij u hebt vergist, dat gij u slechts een oogenblik hebt laten afvoeren van den heerlijk mooien weg, dien Van der Gon Netscher u gewezen heeft, maar dat gij nog in u hebt, dat oude krachtige gevoel, dat leidde tot 't initiatief, manifestatie van de evolutie, die ook onder ons studenten steeds zal bestaan en dat gij de kracht ook bezit dat gevoel te uiten en het onschendbaar hoog te houden; dat gij niet schrijft voor de vermeerdering van het aantal uwer abonné's, maar dat gij luid spreekt voor uwe overtuiging. dat gij uw blad niet zult verlagen tot een peil, waarop een „Intransigeant” (bittere ironie!) en een „Petit Journal” staan; laat zien, dat gij de kracht bezit om eene gemaakte fout rondweg te erkennen en te herstellen.

En laat dan het-blad komen! in een strijd geboren, waarin zijne beginselen de ondergang dikwijls nabij zijn geweest, zal het na de overwinning des te krachtiger in

het leven treden om rondweg iedereen zijne opinie te zeggen, om de rotte plekken onzer hedendaagsche Studentenmaatschappij aan te wijzen en zoo mogelijk uit te snijden, de ondeugden, gebreken en de anti-ontwikkelingsgeest te bestrijden zonder aanzien des persoons; om vooral de jongeren te leiden en hen te waarschuwen tegen al wat hypocritisch en geestverdoovend is in deze kleine wereld van jonge Nederlanders, en laat het dan nog meer, nog veel meer moois doen, dan zal het *zelf* eene schoone, eervolle, zelfgekozen richting uitgaan, waarheen ieder student, die wat voelt voor de vooruitgang van ons leven, het zal volgen, dan hoop ik, dat het eens — analoog aan de Revision conquise van de Aurore — de voldoening zal mogen hebben, het studentenleven, dat het „mooiste” leven „kan” zijn, uit zijne tegenwoordige staat opgeheven te zien, dank zij het initiatief van eenige Politechnici en Indologen en met de medewerking van de vertegenwoordigers van alle Nederlandsche studenten.

Dat de „Delftsche Aurore” haar schoonen strijd beginne!

P. C. SWART.

Aan P. C. SWART.

Met veel heftigheid van woorden, gedrongen door 'n sterke wil tot uiten, vrij uit, zonder eenig logisch nadenken maar opgezweept door 'n prachtig entoesiasme, 'n alles willen en kunnen overwinnen, zoo heb ik je brief begrepen. O, 't is mooi, dat sterk gevoel van willen neersnijten en vertrappen, dat hardop lachen en brullen om nietige menschjes met fatsoens-ideetjes, die allen achterelkaar aanloopen, dat heftig verlangen naar strijd, om toch te overwinnen te vernietigen, vast en hecht overtuigd, dat je het goede brengt; dat elkaar aanvuren en opwinden om in 'n heerlijk-jonge opbruising uit te roepen: „Ziedaar! daar ligt de lans! Neem op en verdedig u!”

Dit alles is heel mooi, subliem door spontaniteit....

Maar wat richt je daar eigenlijk mee uit? — Ik wil geen mores, schreeuw je terug, ik wil vechten, aanvoeren. Ik draag de „Aurore” in m'n vaandel en dat zal overal zegevieren. Vooruit!

Welnu, ik zal je zeggen, hoe het gaat. Er zullen geen vijanden zijn. Ze zijn weg. Je hebt veel te hard geschreeuwd; ze willen niet met je vechten en trekken zich terug en bespotten nu nog je mooi entoesiasme op den koop toe. Je hebt zoo je kracht geroemd, zoo zwaar de zware lans geschud, zoo heftig het paard doen steigeren, dat ze bang geworden zijn en om zich te verdedigen tegen iedereen, zeggen ze nu: Ik laat me niet met zoo'n schreeuwer in!

En toch wil je je tegenstander zoo graag bestrijden; er gloeit 'n groote strijd lust in je om hem te overwinnen in 'n eerlijke strijd om Waarheid, en vol verlangen rijdt ge rond, brandend van ongeduld om die schoone godin te doen eerbiedigen en vereeren....

Maar er komt niemand.

En toch ben je met je vrienden daar gekomen om te vechten, te overwinnen, niet om elkaar z'n dapperheid of fijnheid van spel te toonen. Daar zijn ze allen van overtuigd en dat is ook voor niets niet. Nee, maar die anderen, die moeten zwichten, die moeten voelen de zwaarte van je arm, de kracht van overtuiging, die heftig geuit wil worden; die wil je prikkelen met je wapens, opdat ze toch ook zullen strijden, zich blootgeven.

Maar ge kunt ze niet bereiken, ze zijn er niet en zonder doel rijdt ge rond.

Zoo zou het blad zijn, indien het idee van Gon Netscher doorgevoerd werd. 't Is waar, als allen gezamenlijk zingen 'n mooi lied, dan kan dat veel uitwerken; dan kan er waarheid en kracht uit die juichende tonen klinken; dan kan zoo'n machtig geschal voor Mooi en Waar imponeeren en, veel goed doen.

Maar dan moet dat gehoord worden!

En dat vergeet je geheel in je brief.

Er is daarenboven iets unfairs in dat gezamenlijk optreden op eigen bodem tegen vreemdelingen.

Neen, laten we eerlijk met open vizier strijden, elk op z'n plaats, laten we niet het terrein voor ons behouden en ieder maar uitdagen! Neen, iedere partij even sterk, de eene partij de eene helft, de andere partij de andere, en vallen er aan de eene zijde, goed, ze kunnen vervangen worden, want ze hebben recht op dat terrein; het is hun eigendom. Laten we dan vechten met onze innige overtuiging, met ons zoo vurig entoesiasme, met 'n heerlijke absolute vrijheid om te uiten, te zeggen, met sterk geschal van woorden. Hoerah! Dan zullen er vallen van weerskanten, dan zal er met groote verbittering en opgezweept haat geworsteld worden, dan zullen er gekwetsten zijn.... Maar eindelijk zal de strijd eindigen en die het sterkst de Waarheid dienden zullen overwinnen! En we zullen elkaar de hand geven na den strijd, vergevingsgezind, omdat we vochten met entoesiasme, voor 'n goede zaak en niet om elkaar te kwetsen.

Als je dit begrepen hebt, zult ge ook inzien, waarom alle studenten opgeroepen werden tot ondersteuning en sympathie. Omdat het blad zal zijn 'n blad van allen, 'n officieus terrein, waar ieder recht op heeft om te zeggen wat hij wil. En uit de vele overtuigingen, die daar zullen verkondigd worden met geheele openhartigheid, uit al de gezegden en antwoorden, zal ieder denkend student het zijne nemen volgens zijn sympathie.

En als wij alle kleingeestige conventie over boord zetten, als we zonder onderscheid des persoons waarheden verkondigen om valsche toestanden te verbeteren in 'n heftig begeeren tot uiten, dan zal de strijd van de „Delftsche Aurore” werkelijk schoon zijn!

J. GRATAMA.

Mijne Heeren!

Ik wil u eenige feiten mededeelen, feiten, anders niet.

Toen de circulaire voor het nieuwe blad verscheen, waren velen teleurgesteld, waaronder ook Bowles en ik. Wij schreven beiden een protest aan de voorloopige redactie om dit den lezers te doen weten en besloten toen om spoediger en beter dan door wekelijksch polemiseeren, met de voorloopige redactie de geschillen mondeling te verhandelen.

Zoo kwamen we dan op een avond bijeen: Rosenwald, Gratama, Bowles en ik, en we hebben veel gepraat en onze meeningen tegenover elkaar gezet. Rosenwald en Gratama aan de eene kant en Bowles aan de andere zijn geheel tot elkaar gekomen, Rosenwald en Gratama tegenover mij slechts voor een gedeelte.

Het eerste punt van verschil, waarom eerst R. en G., en later ook B. tegenover mij stonden, was de kwestie 't blad eene strekking te geven of het een blad te doen wezen zonder bepaald uitgedrukt streven. Het blad van overtuiging zou in elk geval niet de meeningen van anderen weren, als de Minerva voor een deel doet, maar het zou in elk geval zijn een blad van eene overtuiging, die aan alle partijen gelijk recht van opname waarborgde, maar de redacteurs zouden allen bezielde zijn door die ééne en dezelfde overtuiging.

Zij waren het met mij eens, dat het mooier zou zijn, zoo'n blad, maar zij schrikten terug voor de praktijk, het blad zou geen levensvatbaarheid bezitten, zij dachten dat, zooals het gegaan was in „In den Nevel”, aan de uitnoodiging tot een debat, door de partij van eene andere overtuiging niet zou worden gevolg gegeven, alleen uit antipathie tegen een blad van eene bepaalde overtuiging.

Ik zeide, dat uit den aard der zaak dit weekblad meer gelezen en vooral meer begrepen zou worden dan ons tijdschrift „In den Nevel”, dat daarin ook lag meerdere kans op tegenspraak, op debat, op meerdere wrijving van gedachten tusschen menschen van verschillende overtuiging; ik zeide, dat als wij een zekeren geest in ons hebben, die naar onze vaste overtuiging beter is, dan die van anderen, dien wij dat betere willen geven door de oprichting van een nieuw blad, wij in de redactie geen menschen naast ons moeten willen met eene andere over-

tuiging, die wij een gedeelte van dat voor ons heilige werk in handen moeten geven.

Zoo spraken wij in dien geest nog meer, nog veel meer, doch de anderen vonden mijne argumenten te zwak, dan dat zij hun utiliteitsprincipe wilden laten varen en zoo zijn wij ieder op ons standpunt blijven staan. Kan ik 't helpen, dat ik mijne overtuiging niet dienstbaar wilde maken aan de praktijk, die ik dikwijls zoo'n walgelijk beest vind? zoo bleef ik alleen in die meening tegenover de anderen en vervloog mijn laatste hoop, dat dit blad van overtuiging zou kunnen bestaan, gesteund door eene krachtige partij.

Het tweede punt, waaromtrent we tot elkaar kwamen, was de kwestie: algemeen of speciaal Delftsch. Het blad zal zijn een algemeen studenten weekblad, d. w. z. wij kunnen niet zeggen, het „moet” 't zijn, want het hangt af van de studenten buiten Delft of zij wat van hun leven willen geven, maar één ding kunnen wij wel doen en d. i. de gelegenheid daartoe openstellen, om ons daarmee niet uit eigen wil op te sluiten in ons kringetje van Polytechnici en Indologen.

En het derde punt, waarover wij het eens werden, was, dat wij het blad zouden steunen met al onze krachten, niet omdat het nu juist in Delft is opgericht, maar als zijnde het mooiste in streven, dat er naar ons beste weten, op dit oogenblik van levensvatbaarheid kan zijn.

Een Aurore heeft 't niet kunnen worden, maar laat het nu een goed, onpartijdig blad zijn, bestemd voor alle Nederlandsche studenten.

Dit mijne heeren, waren de enkele feiten, die ik u wilde mededeelen.

P. CH. SWART.

Naar aanleiding van het Senaatsbesluit van 24 September 1898.

Naar aanleiding van het bovenstaand besluit komt mij een nadere beschouwing niet ongewenscht voor.

De Senaat, de uitvoerende macht in ieder Corps, toezicht houdende op de naleving van de wet, heeft het onbetwistbare recht, om niet te zeggen de verplichting, leden die naar zijn meening de wet niet naleven voor zich te roepen en hen na behoorlijk onderzoek zoo noodig voor hunne tekort-komingen te straffen, behoudens natuurlijk verantwoording aan de Corpsvergadering.

Het is in den afgeloopen groentijd noodig gebleken een krachtig gebruik van dit recht te maken en met instemming à l'unanimité heeft de Corpsvergadering zich solidair met den Senaat verklaart, trouwens volkomen terecht. Waar een dergelijke bejegening van een groen nog niet tot 't verledene blijkt te behooren, waar op de schandelijkste wijze misbruik wordt gemaakt van onwetendheid en goede trouw, waar een hoop beroeringen zich schuldig maken aan grofheden van de laagste soort daar moet krachtig tegen hen worden opgetreden. En waar nog eenigen, de verbazingwekkende brutaliteit hebben het slachtoffer ter déballotage voor te dragen, zodoende trachtende ploerten een minder ploertig figuur te doen slaan en zich, hoewel misschien uit eerste-jaars-bedil-achtigheid met de zaak inlatende, de welverdiende bestraffingen in een Corpsvergadering op den hals hebben gehaald, dan moeten wij luide meejuichen. Afgezien nog van 't feit of zij zich voldoende op de hoogte van de zaak hebben gesteld om een dergelijk voorstel behoorlijk gemotiveerd te kunnen voordragen, hebben zij blijkbaar niet ingezien dat voor een dergelijk feit déballotage een lastig ding is, zelfs al was 't slachtoffer in andere omstandigheden dan nu. Wie is au fond de schuldige? De student natuurlijk die dergelijke handelwijze uitlokt. Daarvoor 't groen, dat, door ervaring nog niet geleerd, niet weet hoever 't gaan kan, te bestraffen, zelfs later in een Corps onmogelijk te maken (uitgekotst te doen zijn), aansprakelijk te stellen, is alleen na een nauwgezet

onderzoek met de meeste voorzichtigheid aan te bevelen, een onderzoek waar vooral 't psychische meer dan 't fysieke moet gelden, een onderzoek waartoe de voorstellers niet in staat waren.

Wat genoegzaam blijkt is, dat de voorstanders der ballotage niet genoeg hebben overwogen dat in den groentijd de student meer op zichzelf dan op de groenen behoort toe te zien, dat de laatsten, abnormaal als zij zijn, zich meestal op allerongunstigste wijze voordoen en later veelal meevallen en zeer bruikbaar blijken. De student daarentegen, vooral de eerste jaars dito in zekeren overmoed, overtuigd van 't overwicht dat hij gedurende drie weken ongestraft kan laten gelden, zal zich allicht daardoor tot dingen laten vervoeren, die hij later niet zal kunnen verantwoorden.

Van velen is 't reeds gebleken dat de al of niet gunstige indruk, die zij op de groenen maakten, een overwegende bleef niet alleen, maar dikwijls niet ver van de waarheid bleek te zijn. De bewering dat een groen geen indruk heeft te krijgen van een student en dat deze dus zich alles wat hem in het hoofd komt zou kunnen veroorloven, is dunkt me op 't einde der negentiende eeuw een niet te verdedigen stelling. Al opvoedende voedt men zich zelf op en alleen dan kan men van de opvoeding goede resultaten verwachten, als men op zich zelf nauwlettend toezicht houdt.

Wat nu verder de bedrivers der laakbare handelwijze aangaat, deze zijn geschorst. Dit is de straf. Laat hen nu niet voor het D. S. C. gaan bedanken, dat is zich voor een deel onttrekken aan het aan hen ten uitvoer gelegde vonnis, maar laat hen dit een aanmaning zijn, zich voortaan van liederlijkheden te onthouden en laat ook vooral hun naaste omgeving hun op den beteren weg trachten te brengen, of te houden, ten einde herhaling te voorkomen. Na een beganen misstap moet men gelegenheid hebben dien zoo goed mogelijk te herstellen. De manier waarop is hun aangewezen.

Wat verder in 't nauwste verband staat met wat hieraan vooraf is gegaan, is 't begrip „Corpseer” en „goeden naam van 't Corps”, zooals dit genoemd wordt in Art. 5, b Hoofdst. II der Corpswet.

Over 't begrip „eer” en „goeden naam” zou heel wat zijn te zeggen, en een definitie voorop te stellen is een bezwaarlijke opgave, even moeilijk al 't is uit te maken hoever 't ophouden van de eer en den naam gaat en welke handelwijze of gedragingen daarmee in strijd zijn.

Evenwel zal juist de Senaat zoo iets te beoordeelen hebben en degenen, die naar zijn meening niet de verplichting opgelegd in Art. 5 b nakomen ter verantwoording roepen.

Hoewel verder geen beschouwingen aan 't begrip vastknoopende, is 't toch dadelijk in te zien dat twee soorten van eer, liever twee wijzen waarop dat eergevoel zich uit, kunnen worden beschouwd; ten eerste 't gevoel van eigenwaarde, dat 't Corps voor zich zelf heeft, m. a. w. dat de leden voor 't Corps hebben, ten tweede, de goede naam naar buiten, d. w. z. de eerbied, de achting, die de niet-leden, de menschen die 't Corps van buiten af beschouwen, voor het lichaam hebben.

't Is duidelijk dat dit twee geheel verschillende dingen zijn, die in 't geheel niet zamen behoeven te gaan, al is 't natuurlijk alleszins gewenscht en noodig dat dat wel 't geval is.

Ook in de geschiedenis van het D. S. C. is wel eens gebleken dat de leden zich, volgens de publieke opinie alles behalve gedroegen zooals dat „netten jongelui” betaamt, terwijl genoemde fatsoenlijke jongemensen vonden dat ze zeer correct optraden.

Tegen de aanvallen op wat ik korthedshalve de inwendige eer noem, kan, zooals nu is gebleken, door den Senaat een nauwlettend toezicht gehouden worden. Maar ten aanzien van de „uitwendige” eer is dit toezicht misschien lastiger uit te oefenen. Deze uitwendige eer hangt voor een groot deel samen met de gedragingen van de leden,

(ZIE HET BIJVOEGSEL).

B I J V O E G S E L

behoorende tot het DELFTSCH STUDENTEN-WEEKBLAD

van ZATERDAG 8 October 1898.

buiten het Corps, met hun handelingen in 't publiek en wanneer 't blijkt dat enkelen b. v. in aanraking komen, wegens baldadigheid of verzet, met de politie, en deswege vervolgd en veroordeeld worden, dan is de vraag niet ongerechtigd: Moeten zoodanige leden niet ook van Corpswege (door den Senaat) ter verantwoording worden geroepen?

Men beroept zich gaarne op de banaliteit „Een mensch is maar eens jong” of geeft als verontschuldiging op, een vroolijk diner of gezellig zamen zijn tot een eenigszins laat nachtelijk uur, maar brooddronkenheid en onmatigheid zijn dunkt me geen verzachtende omstandigheden voor baldadigheden en erger.

Dat een mensch maar eens jong is, geeft hem niet het recht, die jeugd onbezonnen door te brengen en 't gezellig zamenzijn of diner kan niet dan winnen (zelfs aan gezelligheid of smakelijkheid) als 't druivennat met water vloeit.

Ook, zelfs als men jong is kan men de gevolgen van z'n daden overwegen, althans leeren dat te doen, en juist het toezicht van meer dan een zijde kan daaraan ten goede komen.

Niet alleen in z'n eigen belang ook in dat van een Corps kan 't goed zijn een lid voor z'n gedragingen buiten dat Corps te bestraffen. Niet dat aldus de Senaat als voogd, als politie-agent, als ouwe-heer of zedelijkheidsdrager optreedt, maar als uitvoerder van de Corpswetten, als waker over de belangen (in deze de eer en den goeden naam naar buiten) van 't Corps, en de overweging waaruit de bestraffing van 't lid voortvloeit is alleen van de zijde van den Senaat deze: Te waken dat door wangedrag der leden, de Corporatie geen schade leide.

Hoe en in welke mate de leden zich moeten misdragen hebben om zulke maatregelen op zich te zien toepassen, is een andere zaak, die ter beoordeeling van den Senaat, desnoods van de Corpsvergadering blijft.

Weekverslagen.

Waar zijn we ook weer gebleven, bij de beschrijving van de Delftsche Kronijcke? Oh Ja: Apollo!

Welnu, er volgde een Groenen Tooneelavond, de heeren Poortman en Tours de nieuwe helden, en dan de veel omkranst' en oude Piet, heil hem! Het was voorts de gewone avond: gewoon spel, gewoon gespeech, gewoon gegooi....

Vrijdag: Jan-Dag!

Afstands-bewarings-bitter-donder-jool, krachtiger van naam dan van uiting.

Alom feesttafels.

Omstreeks acht een stampvolle Doelen.

Kenmerkend een zekere bandeloosheid, en een krachtige beneveling van 't-nog-eerste-jaar.

Het oogenblik is daar om, het koste wat het wil dit aan hen in te fluisteren, die zich vóór, tijdens en ná de rede van den president: Walgelijk gedroegen.

„Er is iets plechtigs in een inauguratie, iets ernstigs in de verandering van jaren.”

De rede van s' Jacob was niet mooi, maar goed. Aan hèn de schuld die 't Corps zullen in opspraak brengen, die 't Corps zullen besmetten; want zij hebben kunnen hooren wat het is: goed Corpslid, goed student te zijn. Wie ooren heeft om te hooren, die hoore.

Daarna het krachtig eerste Iö vivat! en de verbroedering, opgevolgd door een speech van den president van het 1e jaars-bestuur J. A. de Bordes. De rede was niet mooi, maar goed gemeend.

Onder toortsgeffikker door 't volle Delft, en bij Prof. Kraus een serenade.

Lang leve onze Krausausie

En zijn Constulaat.....

Toen naar de kroeg!

Ik stip 't een en ander aan voor hen die er waren; — schetsen voor hen die afwezig zijn geweest kan ik niet.

Ik stip aan den Hoofd-Buiten-Commissaris,
den Hoofd-Binnen-Commissaris,
de feestredenen, met en zonder woorden,
met en zonder gebaren.

Ik herinner aan: veel enthousiasme.

veel getwist.

veel feestvreugde.

veel verbroedering.

Ik verzeker u dat het vroeg is geworden, eer het bed werd opgezocht.

(Het volgende s. v. p. in vriendelijk-opgewekte nouvelle-ton te lezen:)

Begunstigd door het prachtigste herfstweder verzamelden zich omstreeks 12 uren vele 4-spannen op de Markt van het provinciestadje D. In keurigen optocht vormde zich een stoet van de 30 rijtuigen die op gewone wijze gesmukt, naar de lachende Huizinge den Deyl zich spoedden, om na eenig oponthoud den terugweg te ondernemen; — doch niet dan nadat zij zich op het Marktplaatsgebouwe-lijkerwijze op de gevoelige plaat hadden laten fixeeren.

Het was, herhaal ik een prachtigen dag, zacht scheen de zon, aan even-bewolken hemel; — het windeke suisde, en frischte, de door hoofdpijntjes geplaagde hoofden op hier en daar, — terwijl de orgels lieflijk speelden, en Het was dan ook we zeggen niet te veel als we spreken van een geslaagden dag, van een geslaagde feestviering We hopen dat in den toekomst, de jonge broeders niet waar heeren, niet waar??

En nu, nu komen ze weer opduiken met een hooge boord, en schotsendas, met jawel Mijnheer, X . . . enz!

En ze zijn *veel* op S. P.

En ze worden door vele pres. en secr. en penn. vriendelijk toegesproken . . .

Nietwaar?

Overigens is er koren en kaf

Laga heeft een oude-vier die 3 maal roeide, en goed wil worden. Laga werkt ook aan een vervolmaking van zal de acht, die niet meer vol is eilacie.

Laga heeft een nieuw bestuur! dat in Haarlem leiden zal. Ditmaal over Laga, de volgende week over een of andere vereeniging bv. Amateur Photographen.

Dag Heeren!

Inhoud der Studenten-weekbladen.

„Propria Cures” is deze week lang niet zoo geprononceerd als anders. Iemand die waarschijnlijk studentikoos wou doen schreef een opwekking tot samenwerking voor den bloei van N. I. A. Zoo komt er o. a. een nog al conventioneel programma voor den inwijdings-avond in voor, dit en dat moeten jullie doen „tot dat ten slotte de opgewondenheid haar hoogte-punt bereikt en één groote rondedans het feest besluit”; wat komt zoo'n opwekking toch lamkoud op je af. 't Is heelemaal geen Propria-stuk, — een ander citaat nog om 't te typeeren: „laat hij de eerste zijn onder u, die de gekste snuiten kan trekken, de lolligste

mop tapt, of de gekste situatie weet uit te vinden, laat hij der eerste zijn die het joligst rondanst onder u midden."

Uit een stukje over den groentijd in Amsterdam vond ik iets, speciaal voor eenige Delftsche studenten; opgevaar af van zekere catagorie een trap na te geven, citeer ik het even, het spreekt over groenen: „Laten we elkander toe-fluisteren dat er, — zoo we al met droeve blik dit wiswasje aanschouwen, er toch verwonderlijk veel paardebloemen op deze mestfaalt bloeien — *laat elk zorgen er geene te ver-trappen*”, en verder: „We willen bovenal fair zijn in den strijd tegenover elkander en tegenover hen, niet waar?”

Verder bevat de „Propria” een flink stuk over de opvoering van „de Spaansche Brabander” in den Hollandschen Schouwburg (een slot-opmerking over Haantjes-bier-drinken maakt in zoo'n stuk toch een lam figuur.)

Onder de rubriek **Socialisme** is het inleidend gedeelte overgedrukt van een rede door Landdauer in een studentenvergadering te Berlijn (16 Juli 1898) gehouden. Zou Delft er z'n voordeel ook niet mee kunnen doen, we willen 't hopen:

Es ist nichts Neues, dass für die Idee der Auflehnung gegen alte Ideen, der Erneuerung der menschlichen Gesellschaft gerade der Student besonders in Anspruch genommen wird. Es ist nichts Neues, dass man besonders hoch aufhorcht, wenn es wieder einmaal versucht wird, den Studenten für etwas Ideales, für etwas die menschliche Kultur Förderndes, etwas Befreiendes zu gewinnen. Ich erkläre mir dies daher, dass der Student von den sogenannten gebildeteren Schichten der Gesellschaft und überhaupt von der Gesellschaft so ziemlich der Einzige ist, der sich einer gewissen Bewegungsfreiheit erfreuen kann, der auf dem Gebiete der Arbeit, der selbstgewählten Arbeit, die Möglichkeit hat, sie sich wenigstens bis zu einem gewissen Grade so einzurichten, wie es ihm beliebt, wie er es für richtig hält.

Die Universität, wie sie im deutschen Mittelalter entstanden ist, war nicht die universitas litterarum, die Gemeinschaft der verschiedenen Wissenschaften unter der Oberhoheit der Theologie, sondern sie war die Gemeinschaft der Lehrenden und der Lernenden, die freie Vereinigung, in freien Genossenschaften möchte ich sagen, zum Zwecke des Lernens und des Lehrens. Von dieser alten Zeit her hat der Student wenigstens die Ueberlieferung, die Tradition der Freiheit sich noch bewahrt und hat er noch thatsächlich, bis zu einem gewissen Grade wenigstens, die Möglichkeit, die Arbeit, die er leisten will, selbst zu wählen, sich frei in der Gesellschaft zu bewegen — frei allerdings infolgedessen, dass ihm von Seiten des väterlichen Hauses oder von Seiten irgend welcher Staatsanstalten die Möglichkeit gewährt wird, nicht um seine Existenz in harten Kampfe arbeiten zu müssen.

Der Student hat die Möglichkeit sein Leben bis zu ziemlich hohem Grade so einzurichten, wie es ihm beliebt, und auf Grund von freier vernünftiger Entschliessung zu den Fragen des Lebens Stellung zu nehmen.

De „Minerva” is heel dik — en ook heel dun. De heer F. Borst (Leidsche Intellecten II) is weer opgestaan en oreert dat *heel een volk* (zegge heel een volk) zijn gejuich den glimlach van Haar (de Koningin) achterna-zendt. Bravo! (Dat *heele volk* staat op de boorden van de Waal)

Een flinke uitzondering op die Minerva-koek maakt het Utrechtsche stuk „Overtuiging” (van B.) een mooi, eerlijk stuk, waar je wat aan hebt, omdat 't van 'n ronde kerel komt. Dat ingezonden stuk over „Groentijd en Alkohl” komt ook flink naar me toe — alleen kunnen we ons niet indenken in een studenten-maatschappij waar 't nog noodig is te zeggen dat *'t ignobel is groenen vol te gooien met drank* (het stuk komt uit Leiden).

In de weekverslagen weinig interessants; — alleen nog de opwekking tot mijn lezers om het Leidsche Ingezonden stuk getiteld 3 October, te lezen. Niet omdat het een model van frasiologie en hol effect-bejag is, verdient het zoo zeer gelezen te worden, maar het ding is interessant uit een geschiedkundig oogpunt voor de bestudeering van „ouwe pruiken”.

De „Vox” kreeg ik te laat om er nog iets van te vermelden.

ADVERTENTIËN.

Aangeboden:

een gebonden exemplaar

WATERBOUWKUNDE STORM BUYSING,
(oude druk) à / 27.50.

HAGENS WASSERBAU.

keurig gebonden in 5 deelen met atlas à / 75

Een goed OCTANT ten gebruike bij studie à / 10.

Aanvragen franco onder No. 9637, Bureau van dit Blad.

Iemand, gewoon DICTATEN net en accuraat te copiëeren,

BIEDT ZICH DAARTOE AAN.

Brieven onder No. 962a, Bureau van dit Blad.

HH. STUDENTEN!

Zoo U uw GOED netjes gestreken wilt hebben, wendt U naar de VOORSTRAAT 102.

J. H. SAMPIMON,
Ziekenverpleger.

Vlamingstraat 3 te DELFT.

Ondergeteekende, jaren als bediende aan de Stud. Soc. werkzaam geweest zijnde en als zoodanig eervol ontslag bekomen hebbende, beveelt zich bij HH. Studenten beleefd aan voor de levering van alle soorten WIJN, BIER en GEDISTILLEERD, SARDINES à l'huile, ZALM, KREEFT en TONG, per blik enz. enz. Alles prima qualiteit van eerste huizen, tegen billijke prijzen.

HEINEKENS BIEREN met koolzuur getapt.

GERSTE I, 6 cts. LAGER 5 cts per 1/2 flesch.

Dagelijksche bezorging aan huis. **SAM ÖLMAN,**
Café „Harmonie”, Paardenmarkt hoek Hoogstraat.

VOORHANDEN:

eene prachtige sorteering

JAPANSCH EN CHINEESCH
KAMERVERSIERINGEN.

Vaste prijzen, à contant.

MINERVA-BEELDEN,
hoog 85 cm, / 4.50.

LOUIS DRABBE,
Hypolitusbuurt. — DELFT.

W. BOSSARD,
over de Pol. School.

Specialiteit in Koffers en Rijzadels,
voor alle gewesten, vooral voor de Indiën.
KARWATSEN en SPOREN voor de Carrousel.

Pianino's f 5.

PIANINO's in huur en op afbetaling van / 5,— per maand. — VIOLEN, SNAREN enz.

FRANS ESSER, Oude Langendijk 8.
Boven de Schoenwinkel.